

Škola: Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, PO	
MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	
Účinnost od:	1. 9. 2018 – 31. 8. 2019

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Účinnost od:	1. 9. 2018 – 31. 8. 2019
--------------	--------------------------

1. Právní východiska

- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 20 006/2007-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MŠMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách, č.j. 22294/2013-1
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č. j.: 37 014/2005-25
- Pokyn MŠMT ČR č. j.: 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j.: 10 194/2002-14
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.:21291/2010-18)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí na období 2013-2018

2. Oblasti sociálně patologických jevů ve škole

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření,
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování, kyberšikana
- virtuální drogy (počítače, televize, video),
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus,
- doprava
- domácí násilí, sebepoškozování
- krádeže
- poruchy příjmu potravy

3. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičovské veřejnosti i celkového způsobu života dětí. Hlavním cílem je vést děti k tomu, aby návykovou látku v budoucnosti nevyhledávaly, aby ji nikdy neužily. Minimální preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Důležitý je i individuální přístup k jednotlivým žákům. Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Zvýšenou pozornost

věnujeme dětem s vadami učení a chování a pomáháme jim k jejich kompenzaci, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všechny děti. Důraz je položen na informovanosti žáků v hodinách výchovy ke zdraví, výchovy k občanství, v třídnických hodinách, dalších předmětech a při TS s rodiči.

4. Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči vidíme jako klíčovou při realizaci našeho Minimálního preventivního programu. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci programu na škole, problematika byla zařazena i na jednání školské rady. Další informace poskytujeme rodičům prostřednictvím webových stránek školy, školního Facebooku, propagačních materiálů a školních nástěnek. Realizujeme akce v rámci projektu Rodiče vítáni a ve spolupráci s Unií rodičů.

5. Analýza současného stavu ve škole

Největším současným a dlouhodobým problémem ve škole je výskyt agrese, šikany, kyberšikany u žáků jak 1. tak i 2. stupně. Naší snahou je naučit žáky o tomto problému mluvit a s pomocí učitelů se ji naučit řešit.

6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je Mgr. Michaela Tomicová. Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá metodik rizikového chování jmenovaný ředitelem školy. V rámci své činnosti připravují *Minimální preventivní program* a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách), žáci (v hodinách VKZ, VO, třídnických hodinách). Koordinátoři spolupracují s psychologem, třídními učiteli a ostatními pedagogy, dále s OPPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi. Na škole spolupracuje a vyvíjí svou činnost *Školské poradenské pracoviště*.

7. Vzdělávání pedagogů

Metodik rizikového chování se účastní školení okresního metodika prevence a ostatních DVVP dle nabídky a ostatní pedagogové formou samostudia (využívání odborné literatury ve školní knihovně). DVPP na toto téma je jednou z hlavních priorit plánu DVPP. Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na protidrogovou prevenci a prevenci sociálně patologických jevů. Škola jim poskytne nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tematikou.

8. Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Např.:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli,
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků,
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti,

- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů,
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry,
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunitního kruhu),
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“,
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti,
- prevence experimentování s alkoholem a cigaretami - profilace Zdravé školy,
- základy etické a právní výchovy,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení,
- všestranný rozvoj osobnosti žáka,
- soustředěnost na včasné diagnostikování soc.- patologických problémů ve třídních kolektivech,
- důraz na spolupráci s rodiči,
- široká nabídka volnočasových aktivit,
- ekologická výchova,
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod.; účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd. - jako v předchozích letech.

9. Záškoláctví

Je potřeba nadále věnovat pozornost zásadám omlouvání žáků a evidenci nepřítomnosti ve škole dle platného školního řádu. Opakovaně s touto problematikou seznamovat i rodiče žáků, řešit formy tzv. skrytého záškoláctví podporovaného rodiči, a to ve spolupráci se správním odborem a soc. odborem MěÚ. Škola při řešení projevů záškoláctví postupuje podle *Programu proti záškoláctví*.

10. Šikanování

V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle *Programu proti šikanování*. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí primární prevence sociálně patologických jevů ve škole a *Minimálního preventivního programu školy*.

11. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- pedagogicko - psychologická poradna, SPC, okresní metodička prevence,
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař.

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor, kurátoři, právní odbor.

Policie ČR, MěP Bohumín

- využít lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů.

NNTB – Nenech to být – internetový systém a aplikace, garantem je PPP Brno a Linka bezpečí, systém slouží pro anonymní nahlášení šikany či jiného rizikového chování, škola/učitel je o problému zpětně informován.

12. Plán činnosti

- Informovat všechny učitele, vychovatele a další pracovníky školy o prevenci sociálně patologických jevů, především o konkrétních podmínkách ve škole z hlediska rizik, uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení žáků.
- Informovat žáky a rodiče o volnočasových aktivitách školy.
- Poradenská služba pro rodiče.
- Seznámit pedagogické pracovníky s Minimálním preventivním programem, pojmenovat kroky, které povedou k jeho realizaci.
- Zapracovat etickou výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu a jiné oblasti preventivní výchovy do učebních plánů jednotlivých předmětů.
- Zapracovat problematiku prevence sociálně patologických jevů do plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Zapracovat problematiku prevence sociálně patologických jevů do školních dokumentů (vnitřní řád školy, učební plány, plán práce, ŠVP).
- Zajistit termín Adaptačního kurzu s prožitkovým programem pro žáky 6. ročníku pro školní rok 2018/2019.

13. Aktivity pro rok 2018/2019

- Adaptační kurz s prožitkovým programem pro žáky 6. ročníku - 17. – 21. září 2018 (ZO: Mgr. Michaela Tomicová, Mgr. Gabriela Adámková, Mgr. Michal Noga)
- Ozdravný pobyt pro žáky 2. stupně – 1. – 7. října 2018 (ZO: Mgr. J. Žádníková)
- Akce k 100. výročí republiky – (ZO: třídní učitelé)
- Vánoční trhy – 24. listopadu 2018 (ZO: třídní učitelé)
- „Adopce zvířete z ostravské ZOO“ – panda červená (ZO: J. Sitková)

Projektové dny:

- Práva dětí – 5. A (ZO: Mgr. N. Zelková), prosinec 2018
- Mám právo, mám povinnost – 9. ročník (ZO: Mgr. M. Kyselová), prosinec 2018
- Dny zdraví (ZO: Mgr. M. Tomicová, Mgr. G. Adámková), duben 2019

Akce realizované ve spolupráci s Unií rodičů:

- Mikuláš – prosince 2018 (ZO: Mgr. S. Krpcová)
- Halloween – říjen 2018 (ZO: Mgr. Bolcarovičová)
- Výlet na soutok – říjen 201/ (ZO: Mgr. Krpcová)
- Slavnostní vyřazení žáků 9. ročníků – červen 2019 (ZO: Mgr. M. Kyselová)
- Slavnostní vyřazení žáků 5. ročníků – červen 2019 (ZO: Mgr. N. Zelková)
- Spolupráce na akcích se školní družinou – 1. stupeň
- Spolupráce žáků ZŠ s dětmi našich MŠ
- Plave celá škola
- Výlet pro nejlepší žáky do „neznáma“
- Další aktivity realizované v rámci školního vyučování, ale rovněž i mimoškolní aktivity dle aktuálního zájmu žáků a aktivit pedagogů.

Besedy pro žáky a rodiče:

- „To je zákon, kámo...“ – projekt navazující na projekt REVOLUTION TRAIN – pro 6. třídy (ZO: M. Tomicová),
- Pavučina – **Etický kompas** – v letošním roce pouze pro žáky 1. stupně (ZO: Mgr. Tomicová),
- Pravidelné besedy se členy MěP Bohumín pro žáky 1. Stupně,
- v případě možnosti jiných dostupných programů zajistit další přednášky a besedy dle aktuální nabídky.

DVPP:

- dle aktuální nabídky.

Předávání informací pedagogickým pracovníkům:

- pedagogické a provozní porady,
- nástěnky ve sborovnách,
- porady ŠPP,
- emailová pošta.

Další:

- na naší škole pracuje již třináctým rokem **Žákovský parlament**, který tvoří zástupci z řad žáků 3. – 9. ročníků a ti prostřednictvím ŽP prezentují potřeby a zájmy žáků (ZO: Mgr. R. Lisztwan, Mgr. V. Kostik),
- v 1. a 2. patře naší školy je pod vitrínou věnované prevenci SPJ umístěna schránka důvěry, ta je umístěna i na elokovaném pracovišti,
- odebírání měsíčního časopisu *Prevence*, v případě potřeby metodik prevence nabízí informace ostatním pedagogům,
- časopis *Třídní učitel* rovněž nabízí podnětné tipy a inspirace pro výuku a práci se třídou
- spolupráce se základní školou v polském Zabelkově.

14. Volnočasové aktivity**Kroužky:**

- Klub volného času – pro žáky 5. třídy (ZO: Mgr. N. Zelková)
- ŠSK – Aerobic pro žáky – (ZO: Mgr. S. Zdvomková)
- ŠSK – Sportovní hry – pro žáky 1. – 5. tříd (ZO: Mgr. S. Zdvomková)
- Plavání – (ZO: V. Kostik)
- Šachová škola – (ZO: p. Novák)
- Kroužek vystřihovánky z papíru a základy elektrotechniky – pro žáky 3. – 9. tříd (ZO: J. Žádníková)
- Matematika hrou – (ZO: Mgr. R. Lisztwan)

15. Způsob hodnocení

Hodnocení probíhá na konci školního roku *Závěrečnou zprávou metodika rizikového chování.*

V Bohumíně 26. září 2018

.....
Zpracovala: Mgr. Michaela Tomicová
školní metodik prevence rizikového chování u žáků